

Koulumatkojen turvallisuusohjeet

1.1 Kuljetusten järjestäminen

- Koulumatkakuljetusten järjestämisessä tulee huomioida perusopetuslain säännökset mm. maksuttomasta kuljetuksesta, päivittäisen koulumatkan kestosta odotusaikoineen ja kuljetusta odottavan oppilaan oikeuksista.
- Kuljetukset järjestetään kustannustehokkaasti liikenneturvallisuus huomioon ottaen.

1.2 Koti

- Huoltajien ja koulun yhteinen kasvatusvastuu toteutuu kodin ja koulun välisessä yhteistyössä. Yhteistyön tavoitteena on edistää mm. liikenneturvallisuutta.
- Liikenneturvallisuutta kehitetään yhteistyössä kotien, autoilijoiden, koulujen sekä kuljetusten järjestäjien kanssa. Esimerkiksi vanhempainilloissa on hyvä tuoda esille mahdollisia kuljetusturvallisuuteen liittyviä parannusehdotuksia ja ongelmia.
- Koulupysäkkialueilla autoillessaan huoltajien tulee huomioida, että koululaisliikenne pääsee sujuvasti ja turvallisesti liikennöimään.

1.3 Koulu

- Koulun/opettajan tulee huolehtia siitä, että kuljetusoppilaat ehtivät aikataulun mukaisesti kuljetukseen.
- Koulut ilmoittavat koulun poikkeuksellisista aikatauluista kuljettajille etukäteen.
- Koulun pihalla tai se läheisyydessä on oltava erikseen merkitty paikka autoon nousemista ja siitä poistumista varten. Peruuttamista on tällä kuormausalueella vältettävä.
- Koulukohtaisissa käytänteissä sovitaan turvallisesta liikenteestä koulupysäkkialueilla. Koulujen koulupysäkkialueilla oppilaiden ja vanhempien turvalliseen liikennekäyttämiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota (koskee myös mopoilijoita). Muu liikenne tulee järjestää ja valvoa niin, että esimerkiksi taksit ja linja-autot eivät joudu koulupysäkkialueilla se vuoksi peruuttamaan. Myös järjestyssäännöissä voidaan antaa koulumatkojen turvallisuuteen liittyviä ohjeita.

1.4 Kuljettaja

- Kuljettajan tulee noudattaa kulloinkin voimassa olevia liikenneministeriön ja muiden viranomaisten päätöksiä ja määräyksiä koululaiskuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä.
- Kuljettajan on omalla toiminnallaan oltava tukemassa koulun ja kodin antamaa kasvatusta. Kuljettajan tulee noudattaa erityisen tarkasti liikenteestä annettuja säännöksiä ja määräyksiä. Hän on kuljettajana samaistumiskohde lapsille ja antaa mallin siitä, kuinka liikenteessä tulee toimia. Näin hän tukee hyvällä esimerkillään myös koulujen liikenneopetusta.
- Ennen kuljetuskauden alkua kuljettajan on sovittava kuljetusoppilaiden kanssa yhdessä noudatettavista periaatteista.
- Autoilijoiden on kiinnitettävä erityistä huomiota liikenneturvallisuuteen kyytiinlähtö- ja poisjääntitilanteissa. Kuljettajan tulee opastaa oppilaita poistumaan autosta ja ylittämään tie turvallisesti. Linja-auto tai taksi voi suuren kokonsa vuoksi peittää näkyvyyden tielle lähes kokonaan.
- Kuljettaja on ”laivan kapteeni”, jonka ohjeita kuljetusoppilaat noudattavat.
- Taksin pysähtymispaikka ei saa sijaita kaarteessa, mäenharjanteella tai muuallakaan, missä näkyvyys on huono. Luonnollisia pysähtymispaikkoja ovat linja-autopysäkit.
- Koululaiskuljetuksissa taksien enimmäisnopeus on 80 km/h mutta kuljettajan nopeuden osalta tulee aina ottaa huomioon liikenneolosuhteet ja huolehdittava turvallisesta ajonopeudesta kaikissa tilanteissa.
- Kuljettajan on vältettävä peruuttamista koulun pihamaalla.

1.5 Oppilas

- Kuljetusoppilaiden on kiinnitettävä erityistä huomiota liikenneturvallisuuteen kyytiinlähtö- ja poisjääntitilanteissa.
- Kuljetusoppilaan tulee käyttäytyä kuljetusten aikana asianmukaisesti (rauhallisuus, toisten huomioiminen, tervehtiminen, kenkien kopistelu, turvavyön käyttö jne.) ja noudattaa kuljettajan kanssa yhteisesti sovittuja periaatteita.
- Kuljetukseen lähtevän oppilaan on lähdettävä kyytiin koululta ”Kirjaston lenkistä”
- Kuljetusjärjestelyistä aiheutuva odottaminen aamu- ja iltapäivällä on koulu-aikaa, jolloin
  - oppilaille on järjestetty kuljetusvalvonta
  - oleskellaan valvojan osoittamassa paikassa
  - koululta voi poistua vain huoltajan kirjallisella luvalla oppilaan ikä ja odotusajan pituus huomioon ottaen.

Ennen kuljetusta

- Oppilaan tulee huolehtia siitä, että hän ehtii kuljetukseen määräaikaan.
- Kuljetusoppilaan tulee odottaa kyytiä sovitussa paikassa tai pysäkillä, ei ajoradalla.
- Oppilaan tulee ottaa matkalippu esille jo autoon noustessa.
- Oppilaan ei tule rynnätä autoon sen liikkeessä tai muita matkustajia töniä.
- Hämärän ja pimeän aikaan oppilaan tulee käyttää heijastinta.

Kuljetuksen aikana

- Kuljetuksen ajan oppilaan tulee pysyä omalla paikallaan.
- Mikäli oppilas voi pahoin, on hänen ilmoitettava tai pyydettyä kaveria ilmoittamaan siitä kuljettajalle.
- Oppilaan tulee tarkistaa, ettei hän ole unohtanut mitään autoon.
- Kuljetukseen lähtevän oppilaan on oltava kyydissä perille asti.

Kuljetuksen jälkeen

- Oppilaan tulee odottaa, että auto on lähtenyt pysäkiltä. Tällöin hän näkee joka suuntaan ja voi varmistaa, että tien ylitys on turvallinen.
- Hämärän ja pimeän aikaan oppilaan tulee käyttää heijastinta.